

فیلم‌های ایرانی به نماینده جشنواره برلین ارائه شدند

ایستا: بیش از دو ماه به برگزاری شصتمین دوره جشنواره فیلم برلین، نماینده این جشنواره در سفر یک هفته‌ای به ایران به تماشای تولیدات بخش خصوصی و دولتی سینمای ایران برای انتخاب و حضور در این دوره جشنواره نشست.

از جمله فیلم‌های که گفته می‌شود تاکنون توسط آنکه لوکه دیده شده است می‌توان از «۴۰ سالگی» علیرضا ریسیان، «طلا و مس» همایون اسعدیان، عصر روز دهم مجتبی راعی، هیچ عبدالرضا کاهانی، آناهیتا عزیزالله حمیدنژاد و... که در مراحل آماده‌سازی است نام برد.

آنکه لوک نماینده جشنواره‌ی برلین از روز سه‌شنبه گذشته وارد تهران شد و طی دو روز آینده ایران را ترک خواهد کرد.

در این سفر نماینده جشنواره برلین با نمایندگان رسمی و خصوصی سینمای ایران دیدار داشته و طی یک برنامه فشرده به بازبینی فیلم‌های ایران پرداخته و در جریان تولیدات ایرانی که توسط فارابی، مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی و تولیدات تلویزیونی و بخش خصوصی سینمای ایران تولید شده است، قرار گرفته است.

گفته می‌شود: شصتمین جشنواره فیلم برلین تا هفته اول ژانویه (دی ماه) فیلم‌های ایرانی در ادوار مختلف شصتمین جشنواره بین‌المللی فیلم برلین طی روزهای تا دهم تا بیست‌ویکم فوریه ۲۰۱۰ - ۲۲ بهمن تا ۲ اسفند ماه - برگزار خواهد شد.

کارنامه حضور فیلم‌های ایرانی در ادوار مختلف جشنواره برلین نشان می‌دهد، اولین فیلمی که توانست از جشنواره برلین برای سینمای ایران افتخار بیافریند، «طبیعت بی‌جان» ساخته سهراب شهید ثالث بود که در سال ۱۹۷۴ موفق به دریافت خرس نقره‌ای برلیناله شد.

کسب این جایزه ارزشمند دو سال بعد، یعنی در سال ۱۹۷۶ برای سینمای ایران تکرار شد و فیلم «باغ سنگی» به کارگردانی پرویز کیمیایی توانست دومین خرس نقره‌ای را به دست آورد. فیلم فوتبال‌محور «آفساید» ساخته جعفر پناهی پس از ۳۰ سال، در سال ۲۰۰۶ سومین خرس نقره‌ای را نصیب ایران کرد و چهارمین کارگردان ایرانی که خرس نقره‌ای برلین را گرفت، اصغر فرهادی است که سال گذشته خرس نقره‌ای بهترین کارگردانی را برای فیلم «درباره الی» گرفت. و سال قبل تر رضا ناجی بازیگر «آواز گنجشکها» اولین جایزه بازیگری برلین را برای سینمای ایران به ارمغان آورد.

پایان جشنواره فیلم تقلیس

ایستا: دهمین جشنواره فیلم «تقلیس» در گرجستان با نمایش فیلم‌های ایرانی بخش ویژه‌ای را به سینمای ایران اختصاص داد. جشنواره فیلم «تقلیس» با نمایش فیلم‌های «سه زن» منیره حکمت، «صداها» فرزاد مومن، «آن‌سوی رودخانه» عباس احمدی مطلق و «اشکان انگشتر متبرک» شهرام مکرری برگزار شد.

این جشنواره پنج روزه که ۱۵ آذر ماه به کار خود پایان خواهد داد این روزها میزبان شهرام مکرری، کارگردان «انگشتر متبرک» و پگاه آهنگرانی بازیگر «سه زن» بود. بخش بین‌المللی این فیلم‌ها را محمد اطیابی برعهده دارد.

جشنواره تئاتر دانشجویی

در پله آخر

ایستا: با معرفی برگزیدگان و قرائت بیانیه داوران و سخنرانی عیسی نوری، دهمین جشنواره تئاتر عروسکی دانشجویان شامگاه ۱۴ آذر ماه - این دوره از جشنواره به پایان رسید.

متن عیسی نوری دبیر جشنواره تئاتر عروسکی دانشجویان بدین شرح است: ۱۱ ماه تلاش بی‌وقفه در یازدهمین جشنواره بین‌المللی تئاتر عروسکی دانشجویان با حضور گرم شما در روزهای سرد واپسین فصل خزان سرانجام به بار نشست. تلاش شبانه‌روزی اعضای مدیریتخانه مانع از رسوخ نامردی و نامرادی روزگار و دیرمانش در کالبد دوباره جان یافته جشنواره شد. چرخ گردون را اشارت کردیم که بچرخ تا بچرخیم، دیگر وقفه‌های یکساله و نفس‌تنگی‌های روزانه، ما را از چرخاندن چرخ دبیرخانه باز نمی‌داشتند. ما کارگردان عروسک گردانانیم، نه عروسک‌های بازیچه؛ از این‌رو اسپاسگریم از هر آنچه و آنکه مانعی بر سر این راه بود و بوده و خواهد بود. ایاتن تنها پای پایمردان را استوارتر می‌گرداند.

جشنواره یازدهم برای نخستین‌بار نه تنها شاهد حضور استادان در قامت کارگردانان بود، بلکه بستری ساخت تا گروه داوران پای از مرزهای جغرافیای فراتر نهاد و شاهد حضور داوران بین‌المللی داخلی و خارجی باشد. از ایشان اسپاسگریم، اسپاسگریم از دکتر اسلامی مدیر کل محترم کل محترم فرهنگی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و تمامی زحمکشان آن مجموعه؛ اسپاسگریم از دکتر سلطانی، معاون محترم دانشجویی فرهنگی دانشگاه هنر، اسپاسگریم از دکتر شیعی، دکتر کشک‌فلاح، دکتر جوزانی، ایرج محمدی و داوود بنی‌اردلان.

نگاه به مجموعه شعر نر ز ن ، جذامی و باد سروده سعدی گل بیانی

تخیل نامتمرکز در گستره وسیع معنایی

علیرضا عباسی

در نگاهی به کلیت مجموعه به لحاظ استنباط شاخصه های قابل توجه می توان به برجسته بودن المان هایی نظیر تخیل نامتمرکز درگستره معنایی که منتهی به خروج آثار از فضای یکنواخت شده است ، گرایش به تصویرگری که در آثار معمولاً از وقوع حکایت دارند تا ساخت پذیری ، ویژگی ها و توجهات درونی و بیرونی در وجه زبان که گاهی به نحو و گاهی به اف ت وخیز بندها در فضاهای عینی ، ذهنی و یا انتزاعی مربوط می شود، انسجام قابل درک از کلیت هر اثر برغم گسستگی فضاهای موجود در آن و نیز تنوع در دایره واژگانی بکارگرفته شده که از سیالیت ذهن مولف منتج شده است و موارد دیگری که می توانند در ردیف امتیاز و یا آسیب پذیری مجموعه قلمداد شوند، اشاره کرد.

برای دقت نظر بیشتر در موارد اشاره شده بالا می توان هر کدام را به صورت مجزا مورد توجه قرار داد . منظور از تخیل نامتمرکز در گستره معنایی که به آن اشاره شد در برگرفتن کلیت هر اثر از فضاهای متنوع و رفت و آمدهای مکرر در سطرها یا بندهای عینی ، ذهنی و یا انتزاعی است. نکته قابل توجه در چنین وضعیتی دریافت انسجام شبه روایت در روند عمودی و گسسته در فضای آثار این مجموعه است که بی شک به نظام مند بودن جهان نگری مولف مربوط می شود. اگرچه در برخی آثار تکرر بندها در فضاهای متعدد و خاصه وارد شدن در وضعیت های انتزاعی اثر را به فضای معلق کشانده است اما همچنان چفت و بست و در محوریت روایی آثار که متناثر از نظام مندی نگرش مولف به جهان پیرامونش است قابلیت ورودی خواننده را تا حدودی حفظ کرده است.

برای نمونه به شعر صفحه ۲۲ توجه می کنیم که در فضاهای اشاره شده رفت و آمد دارد و در عین حال محوریت روایی خود را حفظ کرده است. شعر مانند غالب آثار مجموعه از سطرهای ملموس که منجر به ایجاد فضای عینی شده اند آغاز شده: (برای آن که راه بروی / عجله نکن / برای آنکه چه قشنگ چشم های زن است...) در ادامه روند عمودی اثر گرایش تخیل

حفظ حوصله مخاطب می شود را می توان جزو نقاط مثبت مجموعه بحساب آورد. تصاویر ایجاد شده در آثار تصویری تصنعی و تحمیلی نیستند و می توان دریافت که تصاویر به تبعیت از ذهن نامتمرکز و برخوردار از سیالیت مولف غالباً ایجاد شده اند تا اینکه ساخته شوند و این موضوع نیز می تواند درردیف امتیازات مجموعه قرار گیرد. (...از پشت خاک خاکریز این سطر / چشم زرنگت بگو حواش باشد/ دستم یعنی کلاش دستم یعنی خشاپ...ص ۴۱) (او صرف هایی که برادر بود/ همچون دودکش بی و وقت در تابستان/ در رویا فرو می رفت.../ص ۷۰

هم اندیشی مدیریت هنر پایان یافت؛ مدیرعامل خانه سینما: وضعیت هنر اساساً مبهم است

هم اندیشی ملی مدیریت هنری با سخنرانی محمد مهدی عسگریور، مدیرعامل خانه سینما به کار خود پایان داد.

عسگریور در این نشست که در خانه سینما برگزار شده بود، بیان کرد: در این دو روز مباحث متنوعی مطرح شد که امیدوارم با حوصله جمع‌بندی شوند و در صندوق انتقادات و پیشنهادت کشور قرار گیرند و کسانی که این صندوق را باز می‌کنند، با حوصله از آن استفاده کنند.

وی بیان کرد: برای اولین بار چهار نهاد صغنی خانه سینما، خانه تئاتر، خانه موسیقی و هنرهای تجسمی برای برگزاری همایشی دور هم جمع شدند و مباحث متبلابه این قشر را بیان کردند که امیدواریم پس از جمع‌بندی به صورت کتاب و همچنین در قالب یک سایت منتشر شوند و برکات آن متوجه فرهنگ و هنر کشور شود.

مدیرعامل خانه سینما گفت: مبحث این دو روز که پیرامون مدیریت هنری بود از اقتصاد هنر وی افزود: اقتصاد را اگر کلی تر دید و سه مقطع مهم یعنی هنرمند، به وجود آمدن اثر هنری و مخاطب آن را در نظر گرفت، با تمام مقدمات و موخراتی که داشته باشد، اگر قوانین، میزبانی، بودجه و... در محدوده کار مشخص شوند، هنر در اقتصاد جایگاهی برای خود می‌یابد.

عسگریور در باره مدیریت بخش هنری گفت: وضعیت ما اساساً مبهم است، برای مثال در خودروسازی اقتصادی دولتی داریم و شرکت‌های غیردولتی و یا فقط با اساسنامه غیردولتی نیز فعال‌اند و این صنعت، شرایط خود را معلوم کرده و خود مدیرش را تعیین کرده است، اما در بخش هنر چنین نیست. وی ادامه داد: در بخش خودروسازی بعید است که فردی با پیشینه هنری به مدیریت برسد، اما در بخش هنری اصلاً بعید نیست فردی با پیشینه خودروسازی مدیر یک مجموعه هنری شود.

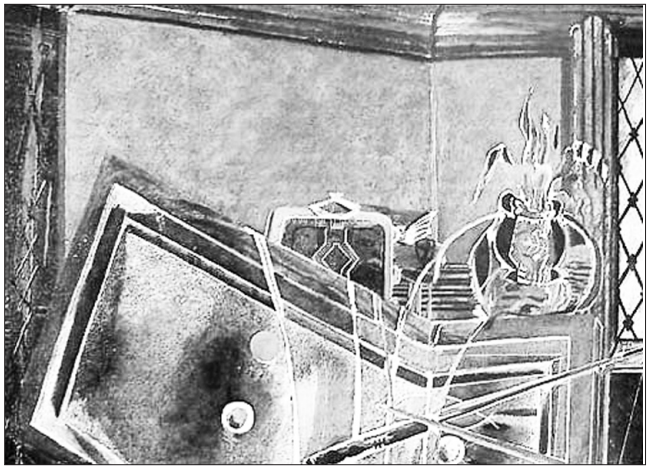
مدیرعامل خانه سینما بیان کرد: در مدیریت هنر باید خود را تنها محدود به مدیران دولتی کنیم. در این شرایط در دوره‌ای یک مدیر خوب است و وقتی که او جای خود را به دیگری می‌سپارد، همه چیز به پایان می‌رسد. وی توضیح داد: اگر نقش دولت را حتی با دلسوزی‌هایش در نظر بگیریم، ممکن است انحرافات آن را در اقتصاد به وجود آورد و باعث غیر شفافیت در اقتصاد هنر شود.

عسگریور گفت: امیدوارم هم‌اندیشی بعدی در حوزه اقتصاد هنر تعریف شود تا بتواند به ما کمک کند و جایگاه نگاه دولتی را که مانند شمشیر دو دم عمل می‌کند، در این بخش مشخص کند، چون اقتصاد دولتی هم مسوولیت‌پذیری را از بخش خصوصی گرفته و هم مسوولیت‌پذیری لازم را خود نشان نمی‌دهد.

فیلم‌های ایرانی به نماینده جشنواره برلین ارائه شدند

گروه فرهنگی | علیرضا بهنام

مولف در این مجموعه به ویژگی های زبانی و زبانت توجه ویژه ای کرده است، این توجه گاهی در وضعیت نحوی صورت گرفته که از خود آگاه مولف سرزده و حضور مولف را در آثار پررنگ کرده و گاهی مناسب با تکرر تخیلی، تصویری و معنایی دارد که در آثار رخ داده است و احساس می شود بدون دخل و تصرف مولف در متن بصورتی انسجام شبه روایی برغم نموده اند و به ظرفیت های معنایی و خوانشی طراوت بخشیده اند.

شعر اول این مجموعه دارای وضعیت اول است اما همچنان در چند سطر اول اعمال نحوی به ظرفیت خوانشی گسترش می دهد. و در مورد ویژگی دوم اشاره شده می توان به لحاظ فضای شکل گرفته و منتهی شدن به در کلیت همسانی قابل استنباطی دارد و مدار روایی و نظام دار آثاری که فضاهای متغیری را تجربه می کنند به دلیل رفت و آمد در عینیت، ذهنیت و انتزاع ، به نسبت از تنوع، صمیمیت و بغرنجی زبان برخوردار شده اند.

واژه بغرنج در اینجا در حکم آسیب پذیری قطعی عنوان نشده بلکه اشاره به تنگ شدن راه و آثاری که برخوردار از تنوع است، صمیمیت و بغرنجی زبان برخوردار شده اند.

شعر بلند صفحه ۳۱ نمونه خوبی برای این اشاره است.

در کنار تمام موارد اشاره شده باید به نکات دیگری در مجموعه توجه داشت اینکه خروج مدام بندها و سطرها از وضعیت هایی همسان به لحاظ فضای شکل گرفته و منتهی شدن به تکرر تصویری گاهی به ایجاد پیچیدگی برای دریافت اندیشه در آثار منجر شده است .

مانند شعر صفحه ۵۰ که نیاز به صرف زمان بیشتری برای بیرون کشیدن طرح پرداخت شده مولف دارد و اینکه کلیت آثار مجموعه نشان از موضوع مداری آنها می دهد چنین ویژگی به روانی ارتباطی خواننده صدمه می زند.

گاهی گروه خوردگی تصاویر انتزاعی و تلفیق اثر با زبان معلق منجر به کشانده شدن اثر به فضای معلق شده که این مورد نیز می تواند به شاخصه دریافت و حفظ شعور مخاطب در آن خدشه وارد کند .

مانند شعر صفحه ۶۸ که در مقایسه با شعر صفحه ۵۸ این مجموعه می توان به تغیر زبانی در ایجاد تصاویر انتزاعی توجه کرد، در شعر ص ۵۸ برغم وجود تصاویر انتزاعی سلامت زبانی رخ داده به برخی از فضاهای موجود در آثار است.

غالب آثار این مجموعه از سطرهای ملموس که بندهای قابل دسترسی و فضایی عینی را تشکیل می دهند شروع و در روند عمودی به تجربه فضاهای دیروز می رسند. باید توجه داشت آثاری که از روانی نحوی و ملموسیت عینی بیشتری برخوردارند از برجستگی محسوس مولف به لحاظ دریافت زیبایی شناختی در وجه تصویر و تخیل بهره می برند.

(قمری ها/ کمترینها می شوند/ قمری های تنها / در باران / پرواز نمی کنند/ یک قمری تنها / در باران / پرواز می کند.../ص ۳۴

نمایشگاه مجسمه‌های شاگردانش

این هنرمند نامدار که آثار مجسمه‌سازی‌اش شهرت جهانی دارد و در حراجی‌های مطرح دنیا با قیمت بالایی به فروش می‌رسد، اظهار امیدواری کرد: دانشگاه‌ها بتوانند خود را با مسایل، امکانات و تکنولوژی روز همراه کنند.

تائولی درباره نمایشگاه گفت: این مجسمه‌ها بسیار فراتر از انتظار من است و کارهایشان تزیینی نیست بلکه مفهومی هستند و پشت هر مجسمه یکی دو مفهوم وجود دارد.

در این نمایشگاه ۷۰ مجسمه از جنس آهن، برنج، استیل، برنز و آسفالت از ۳۹ هنرمند جوان در دو گروه با نام‌های کالپ و ورق ارائه شده‌اند.

مانند سایر نمایشگاه‌هایی که در گالری خانه هنر برگزار می‌شود، آثار این نمایشگاه هم فروشی هستند و مجسمه‌ها از ۷۵۰ هزار تومان تا ۱۹ میلیون تومان قیمت خورده‌اند. به‌علاوه بخشی از عواید حاصل از فروش این مجسمه‌ها به پروژه‌هایی مبارزه با گرسنگی برنامه جهانی غذای سازمان ملل اختصاص می‌یابد. مریم فحیمی مدیر هنری این گالری بیان کرد: برخی از آثار شاگردان بسیار شبیه آثار استان تائولی هستند و برخی دیگر نیز کاملاً متفاوت هستند.

او درباره چیدمان آثار در این نمایشگاه توضیح داد: چیدمان برعهده هنرمند نیست و گالری آن را انجام می‌دهد و من این آثار را بر اساس سلیقه‌ی خودم فارغ از نام اثر یا نام سازنده آن چیدم‌ام و حتی هنرمندانی که چند اثر داشتند آثار آنها تفکیک شده است.

فرهنگی

CULTURE @roozanonline.ir

نگره

نگاهی به شعرهای ترانه جوان‌بخت وقتی شعر فراسوی واژه‌هاست

حمید شریف‌نیا

هویت اجرایی شاعر در تسخیر واژه و تمکین فضا امر بدیهی‌ست. آنچه پارادایمی از یک شعر تلقی می‌شود، تنها از طریق رفتار آنارشیستی و بیان تردیدها و دل‌هره‌ها نیست و شاید بهتر باشد این سخن کلی را تعمیم به هر متن هنری بدهم.

آن چه از واگروک نقاش می‌سازد، بیان دقیق تصویر میزی نیست که عده ای به دور آن در حال خوردن سیب زمینی هستند، بلکه حس و تاثیر نگاه‌ش بر پدیده سبب زمینی خوراها است. گریس نیز در فیلم داگ‌ویل به بی‌ثباتی رفتارهای انسان‌ها و به سخره گرفتن اخلاق می‌پردازد، آنجا که حتا مبلغ و فیلسوف‌اش هم به این نتیجه می‌رسد که از دیگر مردمانی که ده چیزی کم ندارد که ترانند از گریس سوء استفاده کنند. آنچه آنها را به تباهی می‌کشند رفتار باطنی آنهاست و عدم توازنی که بین فاصله جلوه‌گری حیات و اجرای نقش در متنی صریح آشکار می‌شود.

در قبال شعر اما، شاعر وظیفه‌ای چند گانه و شگرف بازی می‌کند. آنجا که واژه‌ای تنها در حال پویسیدن و مرگ است به شعر کشانده می‌شود و نفس مسیحایی شاعر آن را بازنمایی و باز تعریف می‌کند. من با نظر سارتر که بیان می‌دارد: «شاعران تن به استعمال زبان نمی‌دهند و آن را چون وسیله‌ای به کار نمی‌برند موافق هستم. نیرویی که در زبان وجود دارد جریان قوی و اصلی را می‌آفریند که زایش فضا حاصل برخورد عمل‌کردی (پراتیک) آنهاست. بنا بر این آشکارسازی بیامتنی کلام و راه‌سازی آنها از ارواح مرسوم نقطه عطفی در تمام آثار بزرگ است.

این پیش‌بیان مرا بر آن داشت تا با نگاهی خاص به دو کتاب شعر وقتی که بدون وقت صیادم و شهر شعر تبعیدی ندارد از ترانه جوان‌بخت، چاپ انتشارات آروین (۱۳۸۴) بپردازم. ترانه جوان‌بخت در مقدمه کتاب وقتی که بدون وقت صیادم تاکید می‌کند: من با شعرها نقیب به نقاشی می‌زنم و راه تازه‌ای برای ترسیم شعر پیش می‌گیرم، حتی خودش نیز اذعان دارد که شعر فراسوی واژه‌هاست (ص ۴). شاعر با فلسفه‌ای ذاتی هنر مخاطب خود را صواحه می‌سازد، تکلیف خودش را همان ابتدا به دست خواننده می‌دهد و اعتراف به فراتر بودن شعر از آنچه هست می‌کند.

در این کتاب جوان‌بخت حول موتیف‌هایی چون: دار، قتل، شعر، واژه و ... دائم پرسه می‌زند و تلاشی جهت راه‌یابی به امکانات زبانی می‌کند. زبان ترانه جوان‌بخت حول موتیف‌هایی چون: دار، قتل، شعر، واژه و ... دائم پرسه می‌زند و تلاشی جهت راه‌یابی به امکانات زبانی می‌کند. زبان ترانه جوان‌بخت حول موتیف‌هایی چون: دار، قتل، شعر، واژه و ... دائم پرسه می‌زند و تلاشی جهت راه‌یابی به امکانات زبانی می‌کند. زبان ترانه جوان‌بخت حول موتیف‌هایی چون: دار، قتل، شعر، واژه و ... دائم پرسه می‌زند و تلاشی جهت راه‌یابی به امکانات زبانی می‌کند.

ترانه جوان‌بخت در پی یافتن تجربه‌های نو تلاش می‌کند که واقعیت ذهنی تخیل خود را در بازی‌های زبانی و تصویرسازی‌های خود به سطرهای گفت‌وگویی دو طرفه بدل می‌کند. این گفت‌وگوهای دو طرفه ذاتا ماهیت اجتماعی دارند

وقتی که بیرون وقت

ترانه جوان‌بخت در پی یافتن تجربه‌های نو تلاش می‌کند که واقعیت ذهنی تخیل خود را در بازی‌های زبانی و تصویرسازی‌های خود به سطرهای گفت‌وگویی دو طرفه بدل می‌کند. این گفت‌وگوهای دو طرفه ذاتا ماهیت اجتماعی دارند

شهر شعر تبعیدی ندارد می‌نویسد: پلنگ پلنگه بدستوری از ابعاد دیگر. مثلا در صفحه ۵۶ کتاب شهر شعر تبعیدی ندارد می‌نویسد: پلنگ پلنگه بود و یا در صفحه ۵۸: دوزخید / سنگید تصاویر در مجموعه کارهای ترانه جوان‌بخت از عناصر و ابزارهای روزمره زنده‌گی گرفته شده اند. در واقع پدیده‌های نوظهور عناصر خیال او را متبلور می‌کند. در شعر صفحه ۵۲ از کتاب شهر شعر تبعیدی ندارد با کلام روزمره حکایتی با مفاهیم جامعیت تجربه را به خواننده القا می‌کند.

جوان‌بخت آن‌قدر در پی یافتن تجربه‌های نو تلاش می‌کند که واقعیت ذهنی تخیل خود را در بازی‌های زبانی و تصویرسازی‌های خود به سطرهای گفت‌وگویی دو طرفه بدل می‌کند. این گفت‌وگوهای دو طرفه ذاتا ماهیت اجتماعی دارند

شهر شعر تبعیدی ندارد می‌نویسد: پلنگ پلنگه بدستوری از ابعاد دیگر. مثلا در صفحه ۵۶ کتاب شهر شعر تبعیدی ندارد با کلام روزمره حکایتی با مفاهیم جامعیت تجربه را به خواننده القا می‌کند. جوان‌بخت آن‌قدر در پی یافتن تجربه‌های نو تلاش می‌کند که واقعیت ذهنی تخیل خود را در بازی‌های زبانی و تصویرسازی‌های خود به سطرهای گفت‌وگویی دو طرفه بدل می‌کند. این گفت‌وگوهای دو طرفه ذاتا ماهیت اجتماعی دارند

شهر شعر تبعیدی ندارد می‌نویسد: پلنگ پلنگه بدستوری از ابعاد دیگر. مثلا در صفحه ۵۶ کتاب شهر شعر تبعیدی ندارد با کلام روزمره حکایتی با مفاهیم جامعیت تجربه را به خواننده القا می‌کند.